

TER BESLISSING

Aan

Minister van SZW en Minister voor APP

Datum

7 maart 2024

nota

Bijstelling van de koopkrachtcijfers 2024 voor een aantal
voorbeeldhuishoudens met huurtoeslag

Tweede contactpersoon

Aanleiding

Bij deze nota treft u de laatste versie van de brief over de bijstelling van de koopkrachtcijfers voor 2024. Uw opmerkingen zijn hierin verwerkt.

Bijlage(n)

1

Geadviseerd besluit

- We adviseren u in te stemmen met verzending van de bijgevoegde brief.

Kernpunten

- U heeft eerder 2 nota's ontvangen over de bijstelling. Met de eerste nota informeerden wij u over de fout in de cijfers. Bij de tweede nota ontving u een eerste concept van de kamerbrief over de bijstelling. Deze nota's worden openbaar.
- De eerste nota bevat een tabel met de correctie in euro's (tabel 2). Dit kan onterecht het beeld schetsen dat de verhoging van de huurtoeslag in 2024 lager is dan het kabinet heeft gecommuniceerd. Dat is nadrukkelijk niet het geval: de verhoging van de huurtoeslag is ruim 400 euro. Er was echter per abuis met een (nog) hogere huurtoeslag in 2024 gerekend.
- Tussen de eerste en tweede nota zijn de cijfers licht gewijzigd. Dit wordt in de tweede nota toegelicht.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1.	Kamerbrief bijstelling van de koopkrachtcijfers	Verzenden aan TK	Met deze brief wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over de bijstelling van de koopkrachtcijfers.
2.	Kamerbrief bijstelling van de koopkrachtcijfers	Verzenden aan EK	Met deze brief wordt de Eerste Kamer geïnformeerd over de bijstelling van de koopkrachtcijfers.

3.	Nota 1 met opm MSZW	Verzenden als bijlage	Opmerkingen van MINSZW bij nota 1
4.	Nota 1 met opm MAPP	Verzenden als bijlage	Opmerkingen van MAPP bij nota 1
5.	Nota 2 met opm MAPP	Verzenden als bijlage	Opmerkingen van MINSZW bij nota 2
6.	Nota 2 met opm MAPP	Verzenden als bijlage	Opmerkingen van MAPP bij nota 2

Datum

7 maart 2024

Aan

Minister van SZW en Minister voor APP

29/2 10:4
Dubbelt?

TER INFORMATIE

Datum
27 februari 2024

nota

Neerwaartse bijstelling koopkrachtcijfers
voorbeeldhuishoudens met huurtoeslag in 2024

Bijlage(n)
0

Aanleiding

Bij de verwerking van de nieuwe CPB-cijfers hebben we een fout ontdekt in onze koopkrachtberekeningen voor een aantal voorbeeldhuishoudens met huurtoeslag in 2024. De koopkrachtcijfers van een aantal huishoudtypen vallen daardoor lager uit dan we dachten. Deze nota informeert u over de oorzaak van de gemaakte fout en de omvang van de misrekening.

Kernpunten

- Tijdens de augustusbesluitvorming (augustus 2023) hebben we een fout gemaakt bij de berekening van de huurtoeslag. We hebben de huurtoeslag te hoog berekend voor een aantal huishoudtypen. Als gevolg daarvan hebben we een te hoog koopkrachtcijfer gepresenteerd voor deze huishoudtypen.
- De fout heeft betrekking op het koopkrachtcijfer van 11 van de 20 voorbeeldhuishoudens in de kolom koopkrachtontwikkeling met huurtoeslag (de normale presentatie zonder huurtoeslag is juist). Het betreft een forse fout, die vooral effect heeft op de koopkrachtcijfers van huishoudtypen die er al minder goed voor stonden als gevolg van het wegvallen van tijdelijke steunmaatregelen uit 2023 (energietoeslag en zorgtoeslag).
  - Het koopkrachtcijfer dat we het meest neerwaarts moeten bijstellen is het huishoudtype alleenstaande met bijstand, namelijk 1,3%-punt (242 euro p/jaar). We hadden in september een koopkrachtontwikkeling van -0,4% berekend, terwijl dat destijds -1,7% had moeten zijn. Tussen september en nu is het koopkrachtbeeld overigens verbeterd, waardoor de koopkrachtontwikkeling van dit huishoudtype met de meest actuele cijfers (stand CEP) uitkomt op -0,7%.
  - Bij een alleenstaande met minimumloon valt de koopkrachtontwikkeling 0,9%-punt lager uit dan we dachten (242 euro p/jaar). Voor dit huishoudtype hadden we een koopkrachtplus van +5,0% berekend, terwijl dat +4,1% had moeten zijn. Op stand CEP is dat +5,2%.
  - Bij andere huishoudtypen is de misrekening kleiner (0,0 tot 0,5%-punt).
- De fout heeft geen betrekking op de boxplot, en ook niet op de armoedecijfers. De positieve koopkrachtcijfers van het CPB van vorige week worden hier dus niet door beïnvloed.
- Ondanks dat de koopkracht voor de voorbeeldhuishoudens met huurtoeslag in 2024 lager uitvalt dan vorig jaar gemeld, blijft de koopkrachtontwikkeling van lage inkomens positief in de achterliggende kabinetsperiode. Huishoudens met bijstand gaan er in de periode 2022-2025 in doorsnee 5,1% op vooruit. Dat is vooral een gevolg van kabinetsbeleid, zoals de verhogingen van het

idda fors

minimumloon en de huurtoeslag. Huishoudens met kinderen hebben bovendien veel baat van de verhogingen van het kindgebonden budget en de kinderbijslag.

- De foutieve cijfers zijn binnen het kabinet geagendeerd tijdens de augustusbesluitvorming, in de tweede Politieke Vierhoek waarin er over koopkracht is gesproken (22 augustus 2023). De foutieve cijfers zijn ook aan de Eerste en Tweede Kamer gecommuniceerd in de SZW-begroting 2024 en een nota n.a.v. het verslag bij het Belastingplan 2024.
- Woensdag spreken we u (beiden) over deze fout. Dan willen we ook graag stilstaan bij de manier waarop de Kamer zo snel mogelijk kan worden geïnformeerd, en bij eventuele vervolgstappen.

Datum
27 februari 2024

Toelichting

Oorzaak van de fout in de koopkrachtberekeningen

- Bij de koopkrachtberekeningen in augustus 2023 hebben we – afwijkend van de normale gang van zaken – bij de voorbeeldhuishoudens ook rekening gehouden met veranderingen in de huurtoeslag. Helaas hebben we bij die berekeningen een fout gemaakt.
- Koopkrachtcijfers worden doorgaans op verschillende manieren gepresenteerd (tabel, boxplot, puntenwolk, enzovoorts). De meest gebruikelijke presentaties zijn de koopkrachtboxplot en de tabel met koopkrachtcijfers van voorbeeldhuishoudens. De huurtoeslag wordt hierin verschillend meegenomen.
  - De boxplot is gebaseerd op de koopkrachtontwikkeling van een steekproef van 100 duizend huishoudens. Veranderingen in de huurtoeslag worden hier automatisch wel in meegenomen, omdat in de dataset bekend is of huishoudens huurtoeslag ontvangen of niet.
  - De tabel met voorbeeldhuishoudens presenteert de koopkrachtontwikkeling van een aantal specifieke huishoudtypen, gebaseerd op specifieke aannames (die zo representatief mogelijk zijn). Veranderingen in de huurtoeslag worden hier normaliter niet in meegenomen, omdat niet alle huishoudens recht hebben op huurtoeslag. Zolang de huurtoeslag niet beleidsmatig wordt verhoogd, resulteert dat niet in vertekeningen van het koopkrachtbeeld, omdat koopkracht gaat over mutaties ten opzichte van het voorgaande jaar.
- Tijdens de augustusbesluitvorming 2023 bleek uit de cMEV-cijfers dat huishoudens met een laag inkomen er in 2024 fors op achteruit dreigden te gaan, onder meer door het wegvallen van de energietoeslag (800 euro) en het vervallen van de tijdelijke verhoging van de zorgtoeslag (ruim 400 euro).
- Het kabinet heeft toen besloten om de (maximale) huurtoeslag in 2024 te verhogen met ruim 400 euro.
- Als gevolg daarvan gaven onze koopkrachtberekeningen van voorbeeldhuishoudens volgens de normale procedure (dus zonder rekening te houden met veranderingen van de huurtoeslag) geen accuraat beeld, omdat we dan ruim 400 euro niet meenamen.
- Daarom hebben we in augustus 2023 besloten om voor 2024 bij uitzondering ook een koopkrachtbeeld *met huurtoeslag* te berekenen voor de voorbeeldhuishoudens. Deze cijfers zijn ook aan de Tweede Kamer gestuurd (o.a. in de SZW-begroting).
- Helaas blijken deze cijfers niet te kloppen doordat we de ontwikkeling van de huurtoeslag op een verkeerde manier hebben berekend. Als gevolg daarvan

moeten we de koopkrachtcijfers van een aantal voorbeeldhuishoudens neerwaarts bijstellen.

Datum
27 februari 2024

Waarom is de fout nu pas ontdekt?

- Normaliter doen we altijd consistentiechecks op onze uitkomsten. We controleren elkaars berekeningen (vierogenprincipe), en we gaan na of de uitkomsten van verschillende koopkrachtberekeningen logisch verklaarbaar zijn en zich logisch tot elkaar verhouden.
- Vanwege de tijdsdruk in combinatie met het toepassen van een afwijkende methode (voorbeeldhuishoudens inclusief huurtoeslag) is dat in augustus niet zorgvuldig genoeg gebeurd.
- Bovendien leken de foutieve cijfers bij een aantal voorbeeldhuishoudens zich op het eerste gezicht logisch te verhouden tot de koopkrachtberekeningen in de boxplot. Daarbij speelt ook mee dat er sprake was van veel spreiding in het beeld, met name bij lage inkomens.
  - De boxplot die in de besluitvorming is gebruikt en die uiteindelijk in de SZW-begroting is opgenomen (o.b.v. stand MEV) laat dat ook zien: binnen de groep uitkeringsgerechtigden had destijds bijvoorbeeld de "middelste" helft van de groep een koopkrachtontwikkeling tussen -1,6%% en +2,6%, en een kwart van de huishoudens binnen die groep ging er meer dan 1,6% op achteruit.
- Mede door de (op het oog) goede aansluiting van de foutieve cijfers op andere koopkrachtberekeningen en de grote spreiding in het beeld is de fout ons niet opgevallen.
- Bij de verwerking van de CEP-cijfers viel het ons op dat de koopkracht van een aantal huishoudtypen was verslechterd t.o.v. stand MEV, terwijl we een verbetering hadden verwacht. Zo hebben we de fout ontdekt.

Omvang van het probleem

- De fout heeft betrekking op het koopkrachtcijfer van een aantal (11) specifieke voorbeeldhuishoudens met huurtoeslag. De fout heeft geen betrekking op de boxplot, en ook niet op de armoedecijfers.
- De fout staat daarmee ook los van de koopkrachtcijfers die het CPB vorige week heeft gepubliceerd in het CEP. Het CPB publiceert namelijk alleen een boxplot.

Vergelijking foutieve en gecorrigeerde koopkrachtcijfers

- Tabel 1 toont een overzicht van de koopkrachtcijfers vóór en ná correctie.
  - Kolom 2 toont de koopkrachtontwikkeling die we in september hebben geraamd (stand MEV, voor correctie).
  - Kolom 3 toont de koopkrachtontwikkeling die we eigenlijk hadden moeten ramen (stand MEV, na correctie).
  - Kolom 4 toont het verschil tussen de koopkrachtontwikkeling voor en na correctie. De huishoudtypen waarvoor het koopkrachtcijfer is gecorrigeerd zijn geel gemarkeerd.
  - Inmiddels is het macro-economische beeld verbeterd. Daarom toont kolom 5 voor de volledigheid ook de koopkrachtontwikkeling op stand CEP (actuele stand, na correctie).
- De tabel illustreert dat de correctie vooral betrekking heeft op huishoudtypen met alleenstaanden (zie kolom 4). Tweeverdieners hebben doorgaans een hoger inkomen, en (mede daardoor) minder vaak recht op huurtoeslag.
- Bij het huishoudtype alleenstaande met bijstand is het effect van de neerwaartse bijstelling het grootst (-1,3%-punt). Bij een alleenstaande met

minimumloon valt de koopkrachtontwikkeling 0,9%-punt lager uit dan we dachten, en bij een alleenstaande AOW'er is de neerwaartse bijstelling -0,4 tot -0,5%-punt. Zie kolom 4 van tabel 1 voor een volledig overzicht van alle correcties.

Datum
27 februari 2024

- Na verwerking van de nieuwe CPB-cijfers ziet het koopkrachtbeeld er positiever uit (kolom). Bij alleenstaanden met bijstand komt de koopkrachtontwikkeling voor 2024 uit op -0,7%. Bij alle andere huishoudtypen stijgt de koopkracht.

Tabel 1: Koopkrachtontwikkeling voorbeeldhuishoudens 2024 o.b.v. stand MEV voor correctie, stand MEV na correctie en stand CEP na correctie (actuele stand)

Koopkrachtontwikkeling	2024 (stand MEV, voor correctie)	2024 (stand MEV, na correctie)	Vershil (omvang correctie)	2024 (stand CEP, actuele stand)
Actieven				
Alleenverdiener met kinderen				
modaal	5,1%	5,0%	-0,1%-punt	6,3%
2 x modaal	3,0%	3,0%	0,0%-punt	4,4%
Tweeverdieners				
modaal + ½ x modaal met kinderen	3,5%	3,5%	0,0%-punt	4,9%
2 x modaal + ½ x modaal met kinderen	2,0%	2,0%	0,0%-punt	3,3%
2½ x modaal + modaal met kinderen	2,0%	2,0%	0,0%-punt	3,2%
modaal + modaal zonder kinderen	2,7%	2,7%	0,0%-punt	3,7%
2 x modaal + modaal zonder kinderen	2,1%	2,1%	0,0%-punt	3,1%
Alleenstaande				
minimumloon	5,0%	4,1%	-0,9%-punt	5,2%
modaal	2,7%	2,7%	0,0%-punt	3,7%
2 x modaal	1,7%	1,7%	0,0%-punt	2,8%
Alleenstaande ouder				
minimumloon	4,8%	4,5%	-0,3%-punt	6,1%
modaal	5,7%	5,4%	-0,3%-punt	7,0%
Inactieven				
Sociale minima				
paar met kinderen	4,5%	4,3%	-0,2%-punt	5,6%
alleenstaande	-0,4%	-1,7%	-1,3%-punt	-0,7%
alleenstaande ouder	2,7%	2,3%	-0,4%-punt	3,7%
AOW (alleenstaand)				
(alleen) AOW	-0,3%	-0,8%	-0,5%-punt	0,2%
AOW +10000	3,9%	3,5%	-0,4%-punt	4,7%
AOW (paar)				
(alleen) AOW	0,2%	0,0%	-0,2%-punt	0,9%
AOW +10000	3,3%	3,0%	-0,3%-punt	4,2%
AOW +30000	1,8%	1,8%	0,0%-punt	3,3%

- Om meer kleuring te geven aan de omvang van de correcties, toont tabel 2 een overzicht van de correcties in euro's (per jaar).
  - Kolom 2 toont de hoogte van de huurtoeslag (per jaar) zoals we die in september foutief hebben berekend (gebaseerd op de eerste stap van gefaseerde invoering normhuren, voor correctie).
  - Kolom 3 toont de hoogte van de huurtoeslag (per jaar) zoals we die hadden moeten berekenen (gebaseerd op feitelijke representatieve huur, na correctie).
  - Kolom 4 toont het verschil tussen kolom 2 en 3 (i.e. de omvang van de correctie in euro's per jaar). De huishoudtypen waarvoor het koopkrachtcijfer is gecorrigeerd zijn geel gemarkeerd.

- o De correcties in euro's in tabel 2 corresponderen met de correcties in procenten in kolom 4 van tabel 1.
- o Kolom 5 toont voor de volledigheid ook het besteedbaar inkomen per huishoudtype, om de omvang van de correctie te kunnen relateren aan de hoogte van het besteedbaar inkomen.
- De tabel illustreert (net als tabel 1) dat de neerwaartse bijstelling het grootst is voor alleenstaanden zonder kinderen. De correctie is 242 euro voor zowel een alleenstaande met bijstand minimumloon. Bij een alleenstaande met bijstand weegt deze bijstelling in euro's verhoudingsgewijs zwaarder dan een alleenstaande met wml, omdat het besteedbaar inkomen lager ligt. Daarom is de correctie in procenten (tabel 1, kolom 4) groter.

Datum
27 februari 2024

Tabel 2: Hoogte huurtoeslag (per jaar) voor en na correctie

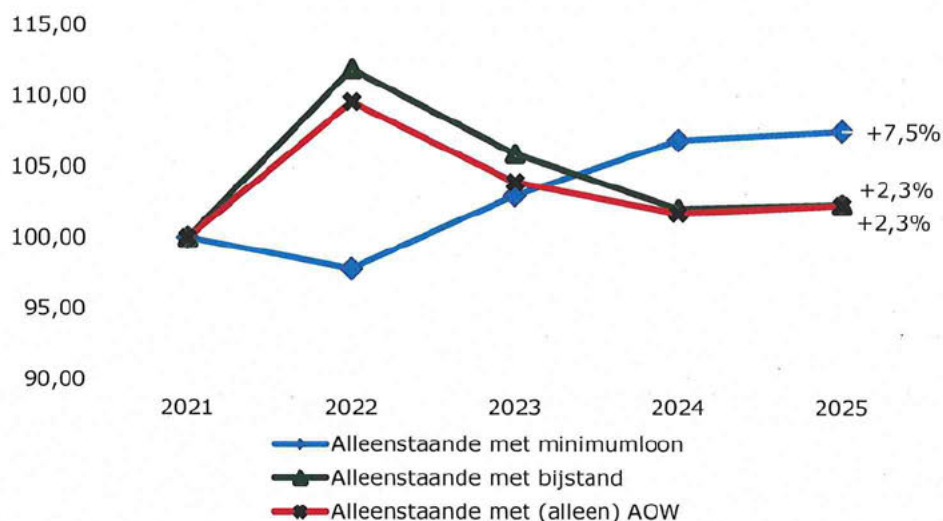
Koopkrachtontwikkeling	Huurtoeslag 2024 voor correctie	Huurtoeslag 2024 na correctie	Vershil (omvang correctie)	Besteedbaar inkomen 2024
Actieven				
Alleenverdiener met kinderen				
modaal	€ 1.270	€ 1.216	€ -54	€ 39.124
2 x modaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 53.966
Tweeverdieners				
modaal + ½ x modaal met kinderen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 56.495
2 x modaal + ½ x modaal met kinderen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 73.458
2½ x modaal + modaal met kinderen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 97.606
modaal + modaal zonder kinderen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 63.810
2 x modaal + modaal zonder kinderen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 83.485
Alleenstaande				
minimumloon	€ 2.265	€ 2.022	€ -242	€ 26.682
modaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 31.905
2 x modaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 51.580
Alleenstaande ouder				
minimumloon	€ 4.288	€ 4.158	€ -130	€ 40.760
modaal	€ 1.006	€ 877	€ -130	€ 45.581
Inactieven				
Sociale minima				
paar met kinderen	€ 4.600	€ 4.546	€ -54	€ 33.054
alleenstaande	€ 3.822	€ 3.580	€ -242	€ 18.613
alleenstaande ouder	€ 4.288	€ 4.158	€ -130	€ 30.141
AOW (alleenstaand)				
(alleen) AOW	€ 4.344	€ 4.222	€ -122	€ 22.207
AOW +10000	€ 1.703	€ 1.582	€ -122	€ 27.249
AOW (paar)				
(alleen) AOW	€ 4.541	€ 4.462	€ -79	€ 28.468
AOW +10000	€ 2.513	€ 2.434	€ -79	€ 33.984
AOW +30000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 43.755

Cumulatieve koopkrachtontwikkeling in de periode 2021-2025

- De misrekening doet niets af aan de positieve koopkrachtcijfers die het CPB vorige week in het CEP publiceerde. Het CPB presenteert in het CEP ook cumulatieve koopkrachtcijfers om te laten zien dat juist lagere inkomens erop vooruit zijn gegaan.
- Op basis van de actuele cijfers (stand CEP) gaat de laagste inkomensgroep er 4,7% op vooruit in de periode 2021-2025. De groep huishoudens met bijstand gaat er in die periode in doorsnee 5,1% op vooruit. Hierbij past nog steeds de opmerking dat inflatieongelijkheid mogelijk leidt tot overschatting van de

- koopkrachtontwikkeling van lage inkomens, hoewel het volgens het CPB niet goed is in te schatten hoe groot de rol van inflatieongelijkheid is.
- Het is niet mogelijk om voor specifieke huishoudtypen met terugwerkende kracht te berekenen hoe de koopkracht zich cumulatief heeft ontwikkeld in de periode 2021-2025. Wel hebben we cumulatieve koopkrachtcijfers voor specifieke huishoudtypen *zonder rekening te houden met de huurtoeslag* (conform de normale procedure). In dat geval gaat het huishoudtype alleenstaande met bijstand er in de periode 2021-2025 met 2,3% op vooruit. Bij een alleenstaande met minimumloon is dat +7,5% en bij een alleenstaande gepensioneerde met alleen AOW is dat +2,3%. Zie ook onderstaande figuur. Daarin is dus niet meegenomen dat de (maximale) huurtoeslag met 600 euro beleidsmatig is verhoogd.
  - In de figuur is zichtbaar dat huishoudtypen met bijstand en (alleen) AOW in 2022 en 2023 baat hebben gehad bij tijdelijk beleid, dat per 2024 is vervallen. Het verloop van de figuur wordt ook beïnvloed door de energietoeslag, omdat huishoudens eerst een plus hebben ervaren als gevolg van de energietoeslag (1800 euro in 2022), en later eenzelfde min (naar 800 euro in 2023, en 0 euro in 2024). Wat overblijft per 2024 zijn de effecten van structureel beleid. De belangrijkste structurele beleidsmaatregelen waren de verhogingen van het minimumloon per 1 januari 2023 en 1 juli 2024, de verhogingen van de huurtoeslag (ruim 600 euro in 2023 en 2024) en de verhogingen van het kindgebonden budget en de kinderbijslag.

Figuur 1: Cumulatieve koopkrachtontwikkeling zonder huurtoeslag (2021-2025)

Communicatie van foutieve cijfers

- De foutieve cijfers zijn intern (binnen het kabinet) geagendeerd tijdens de augustusbesluitvorming, in de tweede Politieke Vierhoek waarin er over koopkracht is gesproken (Politieke Vierhoek van 22 augustus 2023). De foutieve cijfers zijn uiteindelijk ook verwerkt in de augustusbrief.
- De foutieve cijfers zijn ook aan de Eerste en de Tweede Kamer gecommuniceerd. Voor zover wij kunnen nagaan in de volgende stukken:

- SZW-begroting 2024 (verzonden op 19 september 2023). Tabel 130 in de SZW-begroting (p. 184) bevat een tabel met de koopkrachtontwikkeling van voorbeeldhuishoudens, met en zonder huurtoeslag. Een aantal koopkrachtcijfers in de rechterkolom (met huurtoeslag) is incorrect.
- Nota naar aanleiding van het verslag bij het Belastingplan 2024 (verzonden op 17 november 2023). Pagina 11 bevat een tabel met koopkrachteffecten van beleid in de afgelopen kabinetsperiode voor gepensioneerden. Een aantal cijfers in deze tabel is incorrect.
- We gaan graag met u in gesprek over de manier waarop het parlement zo snel mogelijk kan worden geïnformeerd over deze misrekening.

Datum
27 februari 2024

Verhouding van onze cijfers tot de Nibud-cijfers

- De publicatie van de Nibud-cijfers (eind januari) had een moment kunnen zijn om de fout te ontdekken, maar dat is niet gebeurd. Dat kwam mede doordat het Nibud een aantal andere aannames maakt dan wij, waardoor we de werkwijze van het Nibud op dat moment niet tot in detail konden reconstrueren.
  - Het Nibud rekent bijvoorbeeld met een andere huurhoogte (en dus ook een ander bedrag aan huurtoeslag), en het Nibud verrekent de nominale zorgpremie niet met het inkomen (en dus rekent Nibud met een hoger besteedbaar inkomen, wat kan leiden tot noemereffecten).
  - Daarnaast rekende Nibud met 1300 euro energietoeslag in 2023 en wij met 800.
- De energietoeslag blijft – ook nadat we onze cijfers op de juiste manier berekenen – de belangrijkste verklaring voor de verschillen tussen de Nibud-cijfers en onze cijfers.
- We zijn van plan om de komende periode met Nibud in gesprek te gaan over hun rekenmethodes, zodat we de aansluiting op onze cijfers beter kunnen nagaan.

28-2

TER INFORMATIE

Datum
27 februari 2024

Bijlage(n)
0

Aan Minister van SZW en Minister voor APP

nota

Neerwaartse bijstelling koopkrachtcijfers
voorbeeldhuishoudens met huurtoeslag in 2024

Aanleiding

Bij de verwerking van de nieuwe CPB-cijfers hebben we een fout ontdekt in onze koopkrachtberekeningen voor een aantal voorbeeldhuishoudens met huurtoeslag in 2024. De koopkrachtcijfers van een aantal huishoudtypen vallen daardoor lager uit dan we dachten. Deze nota informeert u over de oorzaak van de gemaakte fout en de omvang van de misrekening.

Kernpunten

- Tijdens de augustusbesluitvorming (augustus 2023) hebben we een fout gemaakt bij de berekening van de huurtoeslag. We hebben de huurtoeslag te hoog berekend voor een aantal huishoudtypen. Als gevolg daarvan hebben we een te hoog koopkrachtcijfer gepresenteerd voor deze huishoudtypen.
- De fout heeft betrekking op het koopkrachtcijfer van 11 van de 20 voorbeeldhuishoudens in de kolom *koopkrachtontwikkeling met huurtoeslag* (de normale presentatie zonder huurtoeslag is juist). Het betreft een forse fout, die vooral effect heeft op de koopkrachtcijfers van huishoudtypen die er al minder goed voor stonden als gevolg van het wegvallen van tijdelijke steunmaatregelen uit 2023 (energietoeslag en zorgtoeslag).
  - Het koopkrachtcijfer dat we het meest neerwaarts moeten bijstellen is het huishoudtype *alleenstaande met bijstand*, namelijk 1,3%-punt (242 euro p/jaar). We hadden in september een koopkrachtontwikkeling van -0,4% berekend, terwijl dat destijds -1,7% had moeten zijn. Tussen september en nu is het koopkrachtbeeld overigens verbeterd, waardoor de koopkrachtontwikkeling van dit huishoudtype met de meest actuele cijfers (stand CEP) uitkomt op -0,7%.
  - Bij een *alleenstaande met minimumloon* valt de koopkrachtontwikkeling 0,9%-punt lager uit dan we dachten (242 euro p/jaar). Voor dit huishoudtype hadden we een koopkrachtplus van +5,0% berekend, terwijl dat +4,1% had moeten zijn. Op stand CEP is dat +5,2%.
  - Bij andere huishoudtypen is de misrekening kleiner (0,0 tot 0,5%-punt).
- De fout heeft geen betrekking op de boxplot, en ook niet op de armoedecijfers. De positieve koopkrachtcijfers van het CPB van vorige week worden hier dus niet door beïnvloed.
- Ondanks dat de koopkracht voor de voorbeeldhuishoudens met huurtoeslag in 2024 lager uitvalt dan vorig jaar gemeld, blijft de koopkrachtontwikkeling van lage inkomens positief in de achterliggende kabinetsperiode. Huishoudens met bijstand gaan er in de periode 2022-2025 in doorsnee 5,1% op vooruit. Dat is vooral een gevolg van kabinetsbeleid, zoals de verhogingen van het

Woe?

minimumloon en de huurtoeslag. Huishoudens met kinderen hebben bovendien veel baat van de verhogingen van het kindgebonden budget en de kinderbijslag.

Datum
27 februari 2024

- De foutieve cijfers zijn binnen het kabinet geagendeerd tijdens de augustusbesluitvorming, in de tweede Politieke Vierhoek waarin er over koopkracht is gesproken (22 augustus 2023). De foutieve cijfers zijn ook aan de Eerste en Tweede Kamer gecommuniceerd in de SZW-begroting 2024 en een nota n.a.v. het verslag bij het Belastingplan 2024.
- Woensdag spreken we u (beiden) over deze fout. Dan willen we ook graag stilstaan bij de manier waarop de Kamer zo snel mogelijk kan worden geïnformeerd, en bij eventuele vervolgstappen.

Toelichting

Oorzaak van de fout in de koopkrachtberekeningen

- Bij de koopkrachtberekeningen in augustus 2023 hebben we – afwijkend van de normale gang van zaken – bij de voorbeeldhuishoudens ook rekening gehouden met veranderingen in de huurtoeslag. Helaas hebben we bij die berekeningen een fout gemaakt.
- Koopkrachtcijfers worden doorgaans op verschillende manieren gepresenteerd (tabel, boxplot, puntenwolk, enzovoorts). De meest gebruikelijke presentaties zijn de koopkrachtboxplot en de tabel met koopkrachtcijfers van voorbeeldhuishoudens. De huurtoeslag wordt hierin verschillend meegenomen.
  - De boxplot is gebaseerd op de koopkrachtontwikkeling van een steekproef van 100 duizend huishoudens. Veranderingen in de huurtoeslag worden hier automatisch wel in meegenomen, omdat in de dataset bekend is of huishoudens huurtoeslag ontvangen of niet.
  - De tabel met voorbeeldhuishoudens presenteert de koopkrachtontwikkeling van een aantal specifieke huishoudtypen, gebaseerd op specifieke aannames (die zo representatief mogelijk zijn). Veranderingen in de huurtoeslag worden hier normaliter niet in meegenomen, omdat niet alle huishoudens recht hebben op huurtoeslag. Zolang de huurtoeslag niet beleidsmatig wordt verhoogd, resulteert dat niet in vertekeningen van het koopkrachtbeeld, omdat koopkracht gaat over mutaties ten opzichte van het voorgaande jaar.
- Tijdens de augustusbesluitvorming 2023 bleek uit de cMEV-cijfers dat huishoudens met een laag inkomen er in 2024 fors op achteruit dreigden te gaan, onder meer door het wegvallen van de energietoeslag (800 euro) en het vervallen van de tijdelijke verhoging van de zorgtoeslag (ruim 400 euro).
- Het kabinet heeft toen besloten om de (maximale) huurtoeslag in 2024 te verhogen met ruim 400 euro.
- Als gevolg daarvan gaven onze koopkrachtberekeningen van voorbeeldhuishoudens volgens de normale procedure (dus zonder rekening te houden met veranderingen van de huurtoeslag) geen accuraat beeld, omdat we dan ruim 400 euro niet meenamen.
- Daarom hebben we in augustus 2023 besloten om voor 2024 bij uitzondering ook een koopkrachtbeeld *met huurtoeslag* te berekenen voor de voorbeeldhuishoudens. Deze cijfers zijn ook aan de Tweede Kamer gestuurd (o.a. in de SZW-begroting).
- Helaas blijken deze cijfers niet te kloppen doordat we de ontwikkeling van de huurtoeslag op een verkeerde manier hebben berekend. Als gevolg daarvan

moeten we de koopkrachtcijfers van een aantal voorbeeldhuishoudens neerwaarts bijstellen.

Datum
27 februari 2024

Waarom is de fout nu pas ontdekt?

- Normaliter doen we altijd consistentiechecks op onze uitkomsten. We controleren elkaars berekeningen (vierogenprincipe), en we gaan na of de uitkomsten van verschillende koopkrachtberekeningen logisch verklaarbaar zijn en zich logisch tot elkaar verhouden.
- Vanwege de tijdsdruk in combinatie met het toepassen van een afwijkende methode (voorbeeldhuishoudens inclusief huurtoeslag) is dat in augustus niet zorgvuldig genoeg gebeurd.
- Bovendien leken de foutieve cijfers bij een aantal voorbeeldhuishoudens zich op het eerste gezicht logisch te verhouden tot de koopkrachtberekeningen in de boxplot. Daarbij speelt ook mee dat er sprake was van veel spreiding in het beeld, met name bij lage inkomens.
  - De boxplot die in de besluitvorming is gebruikt en die uiteindelijk in de SZW-begroting is opgenomen (o.b.v. stand MEV) laat dat ook zien: binnen de groep uitkeringsgerechtigden had destijds bijvoorbeeld de "middelste" helft van de groep een koopkrachtontwikkeling tussen -1,6%% en +2,6%, en een kwart van de huishoudens binnen die groep ging er meer dan 1,6% op achteruit.
- Mede door de (op het oog) goede aansluiting van de foutieve cijfers op andere koopkrachtberekeningen en de grote spreiding in het beeld is de fout ons niet opgevallen.
- Bij de verwerking van de CEP-cijfers viel het ons op dat de koopkracht van een aantal huishoudtypen was verslechterd t.o.v. stand MEV, terwijl we een verbetering hadden verwacht. Zo hebben we de fout ontdekt.

Omvang van het probleem

- De fout heeft betrekking op het koopkrachtcijfer van een aantal (11) specifieke voorbeeldhuishoudens met huurtoeslag. De fout heeft geen betrekking op de boxplot, en ook niet op de armoedecijfers.
- De fout staat daarmee ook los van de koopkrachtcijfers die het CPB vorige week heeft gepubliceerd in het CEP. Het CPB publiceert namelijk alleen een boxplot.

betreft huishouders?

Vergelijking foutieve en gecorrigeerde koopkrachtcijfers

- Tabel 1 toont een overzicht van de koopkrachtcijfers vóór en ná correctie.
  - Kolom 2 toont de koopkrachtontwikkeling die we in september hebben geraamd (stand MEV, voor correctie).
  - Kolom 3 toont de koopkrachtontwikkeling die we eigenlijk hadden moeten ramen (stand MEV, na correctie).
  - Kolom 4 toont het verschil tussen de koopkrachtontwikkeling voor en na correctie. De huishoudtypen waarvoor het koopkrachtcijfer is gecorrigeerd zijn geel gemarkeerd.
  - Inmiddels is het macro-economische beeld verbeterd. Daarom toont kolom 5 voor de volledigheid ook de koopkrachtontwikkeling op stand CEP (actuele stand, na correctie).
- De tabel illustreert dat de correctie vooral betrekking heeft op huishoudtypen met alleenstaanden (zie kolom 4). Tweeverdieners hebben doorgaans een hoger inkomen, en (mede daardoor) minder vaak recht op huurtoeslag.
- Bij het huishoudtype alleenstaande met bijstand is het effect van de neerwaartse bijstelling het grootst (-1,3%-punt). Bij een alleenstaande met

minimumloon valt de koopkrachtontwikkeling 0,9%-punt lager uit dan we dachten, en bij een alleenstaande AOW'er is de neerwaartse bijstelling -0,4 tot -0,5%-punt. Zie kolom 4 van tabel 1 voor een volledig overzicht van alle correcties.

Datum
27 februari 2024

- Na verwerking van de nieuwe CPB-cijfers ziet het koopkrachtbeeld er positiever uit (kolom). Bij alleenstaanden met bijstand komt de koopkrachtontwikkeling voor 2024 uit op -0,7%. Bij alle andere huishoudtypen stijgt de koopkracht.

Tabel 1: Koopkrachtontwikkeling voorbeeldhuishoudens 2024 o.b.v. stand MEV voor correctie, stand MEV na correctie en stand CEP na correctie (actuele stand)

Koopkrachtontwikkeling	2024 (stand MEV, voor correctie)	2024 (stand MEV, na correctie)	Verschil (omvang correctie)	2024 (stand CEP, actuele stand)
Actieven				
Alleenverdiener met kinderen				
modaal	5,1%	5,0%	-0,1%-punt	6,3%
2 x modaal	3,0%	3,0%	0,0%-punt	4,4%
Tweeverdieners				
modaal + ½ x modaal met kinderen	3,5%	3,5%	0,0%-punt	4,9%
2 x modaal + ½ x modaal met kinderen	2,0%	2,0%	0,0%-punt	3,3%
2½ x modaal + modaal met kinderen	2,0%	2,0%	0,0%-punt	3,2%
modaal + modaal zonder kinderen	2,7%	2,7%	0,0%-punt	3,7%
2 x modaal + modaal zonder kinderen	2,1%	2,1%	0,0%-punt	3,1%
Alleenstaande				
minimumloon	5,0%	4,1%	-0,9%-punt	5,2%
modaal	2,7%	2,7%	0,0%-punt	3,7%
2 x modaal	1,7%	1,7%	0,0%-punt	2,8%
Alleenstaande ouder				
minimumloon	4,8%	4,5%	-0,3%-punt	6,1%
modaal	5,7%	5,4%	-0,3%-punt	7,0%
Inactieven				
Sociale minima				
paar met kinderen	4,5%	4,3%	-0,2%-punt	5,6%
alleenstaande	-0,4%	-1,7%	-1,3%-punt	-0,7%
alleenstaande ouder	2,7%	2,3%	-0,4%-punt	3,7%
AOW (alleenstaand)				
(alleen) AOW	-0,3%	-0,8%	-0,5%-punt	0,2%
AOW +10000	3,9%	3,5%	-0,4%-punt	4,7%
AOW (paar)				
(alleen) AOW	0,2%	0,0%	-0,2%-punt	0,9%
AOW +10000	3,3%	3,0%	-0,3%-punt	4,2%
AOW +30000	1,8%	1,8%	0,0%-punt	3,3%

- Om meer kleuring te geven aan de omvang van de correcties, toont tabel 2 een overzicht van de correcties in euro's (per jaar).
  - Kolom 2 toont de hoogte van de huurtoeslag (per jaar) zoals we die in september foutief hebben berekend (gebaseerd op de eerste stap van gefaseerde invoering normhuren, voor correctie).
  - Kolom 3 toont de hoogte van de huurtoeslag (per jaar) zoals we die hadden moeten berekenen (gebaseerd op feitelijke representatieve huur, na correctie).
  - Kolom 4 toont het verschil tussen kolom 2 en 3 (i.e. de omvang van de correctie in euro's per jaar). De huishoudtypen waarvoor het koopkrachtcijfer is gecorrigeerd zijn geel gemarkeerd.

- o De correcties in euro's in tabel 2 corresponderen met de correcties in procenten in kolom 4 van tabel 1.
- o Kolom 5 toont voor de volledigheid ook het besteedbaar inkomen per huishoudtype, om de omvang van de correctie te kunnen relateren aan de hoogte van het besteedbaar inkomen.
- De tabel illustreert (net als tabel 1) dat de neerwaartse bijstelling het grootst is voor alleenstaanden zonder kinderen. De correctie is 242 euro voor zowel een alleenstaande met bijstand minimumloon. Bij een alleenstaande met bijstand weegt deze bijstelling in euro's verhoudingsgewijs zwaarder dan een alleenstaande met wml, omdat het besteedbaar inkomen lager ligt. Daarom is de correctie in procenten (tabel 1, kolom 4) groter.

Datum

27 februari 2024

Tabel 2: Hoogte huurtoeslag (per jaar) voor en na correctie

Koopkrachtontwikkeling	Huurtoeslag 2024 voor correctie	Huurtoeslag 2024 na correctie	Vershil (omvang correctie)	Besteedbaar inkomen 2024
Actieven				
Alleenverdiener met kinderen				
modaal	€ 1.270	€ 1.216	€ -54	€ 39.124
2 x modaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 53.966
Tweeverdieners				
modaal + ½ x modaal met kinderen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 56.495
2 x modaal + ½ x modaal met kinderen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 73.458
2½ x modaal + modaal met kinderen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 97.606
modaal + modaal zonder kinderen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 63.810
2 x modaal + modaal zonder kinderen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 83.485
Alleenstaande				
minimumloon	€ 2.265	€ 2.022	€ -242	€ 26.682
modaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 31.905
2 x modaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 51.580
Alleenstaande ouder				
minimumloon	€ 4.288	€ 4.158	€ -130	€ 40.760
modaal	€ 1.006	€ 877	€ -130	€ 45.581
Inactieven				
Sociale minima				
paar met kinderen	€ 4.600	€ 4.546	€ -54	€ 33.054
alleenstaande	€ 3.822	€ 3.580	€ -242	€ 18.613
alleenstaande ouder	€ 4.288	€ 4.158	€ -130	€ 30.141
AOW (alleenstaand)				
(alleen) AOW	€ 4.344	€ 4.222	€ -122	€ 22.207
AOW +10000	€ 1.703	€ 1.582	€ -122	€ 27.249
AOW (paar)				
(alleen) AOW	€ 4.541	€ 4.462	€ -79	€ 28.468
AOW +10000	€ 2.513	€ 2.434	€ -79	€ 33.984
AOW +30000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 43.755

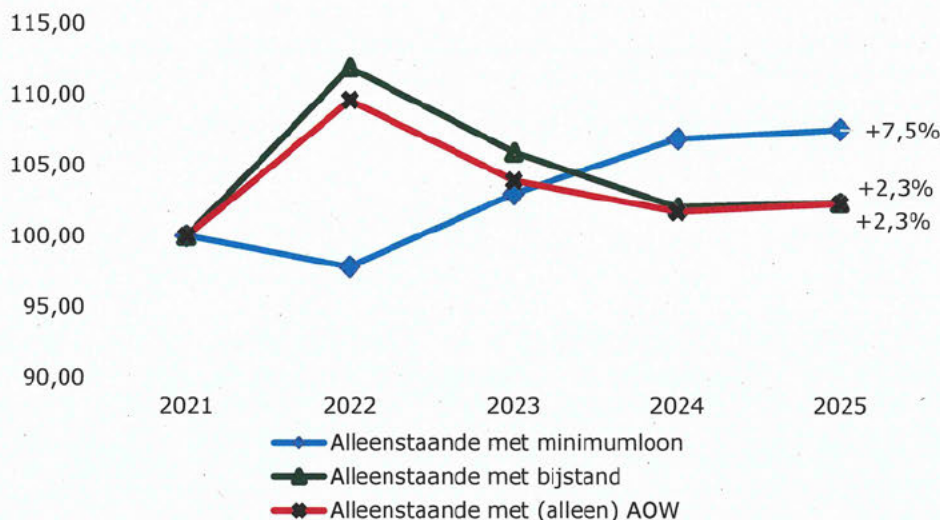
Cumulatieve koopkrachtontwikkeling in de periode 2021-2025

- De misrekening doet niets af aan de positieve koopkrachtcijfers die het CPB vorige week in het CEP publiceerde. Het CPB presenteert in het CEP ook cumulatieve koopkrachtcijfers om te laten zien dat juist lagere inkomens erop vooruit zijn gegaan.
- Op basis van de actuele cijfers (stand CEP) gaat de laagste inkomensgroep er 4,7% op vooruit in de periode 2021-2025. De groep huishoudens met bijstand gaat er in die periode in doorsnee 5,1% op vooruit. Hierbij past nog steeds de opmerking dat inflatieongelijkheid mogelijk leidt tot overschatting van de

- koopkrachtontwikkeling van lage inkomens, hoewel het volgens het CPB niet goed is in te schatten hoe groot de rol van inflatieongelijkheid is.
- Het is niet mogelijk om voor specifieke huishoudtypen met terugwerkende kracht te berekenen hoe de koopkracht zich cumulatief heeft ontwikkeld in de periode 2021-2025. Wel hebben we cumulatieve koopkrachtcijfers voor specifieke huishoudtypen *zonder rekening te houden met de huurtoeslag* (conform de normale procedure). In dat geval gaat het huishoudtype alleenstaande met bijstand er in de periode 2021-2025 met 2,3% op vooruit. Bij een alleenstaande met minimumloon is dat +7,5% en bij een alleenstaande gepensioneerde met alleen AOW is dat +2,3%. Zie ook onderstaande figuur. Daarin is dus niet meegenomen dat de (maximale) huurtoeslag met 600 euro beleidsmatig is verhoogd.
  - In de figuur is zichtbaar dat huishoudtypen met bijstand en (alleen) AOW in 2022 en 2023 baat hebben gehad bij tijdelijk beleid, dat per 2024 is vervallen. Het verloop van de figuur wordt ook beïnvloed door de energietoeslag, omdat huishoudens eerst een plus hebben ervaren als gevolg van de energietoeslag (1800 euro in 2022), en later eenzelfde min (naar 800 euro in 2023, en 0 euro in 2024). Wat overblijft per 2024 zijn de effecten van structureel beleid. De belangrijkste structurele beleidsmaatregelen waren de verhogingen van het minimumloon per 1 januari 2023 en 1 juli 2024, de verhogingen van de huurtoeslag (ruim 600 euro in 2023 en 2024) en de verhogingen van het kindgebonden budget en de kinderbijslag.

Figuur 1: Cumulatieve koopkrachtontwikkeling zonder huurtoeslag (2021-2025)

Communicatie van foutieve cijfers

- De foutieve cijfers zijn intern (binnen het kabinet) geagendeerd tijdens de augustusbesluitvorming, in de tweede Politieke Vierhoek waarin er over koopkracht is gesproken (Politieke Vierhoek van 22 augustus 2023). De foutieve cijfers zijn uiteindelijk ook verwerkt in de augustusbrief.
- De foutieve cijfers zijn ook aan de Eerste en de Tweede Kamer gecommuniceerd. Voor zover wij kunnen nagaan in de volgende stukken:

- SZW-begroting 2024 (verzonden op 19 september 2023). Tabel 130 in de SZW-begroting (p. 184) bevat een tabel met de koopkrachtontwikkeling van voorbeeldhuishoudens, met en zonder huurtoeslag. Een aantal koopkrachtcijfers in de rechterkolom (met huurtoeslag) is incorrect.
- Nota naar aanleiding van het verslag bij het Belastingplan 2024 (verzonden op 17 november 2023). Pagina 11 bevat een tabel met koopkrachteffecten van beleid in de afgelopen kabinetsperiode voor gepensioneerden. Een aantal cijfers in deze tabel is incorrect.
- We gaan graag met u in gesprek over de manier waarop het parlement zo snel mogelijk kan worden geïnformeerd over deze misrekening.

Datum

27 februari 2024

Verhouding van onze cijfers tot de Nibud-cijfers

- De publicatie van de Nibud-cijfers (eind januari) had een moment kunnen zijn om de fout te ontdekken, maar dat is niet gebeurd. Dat kwam mede doordat het Nibud een aantal andere aannames maakt dan wij, waardoor we de werkwijze van het Nibud op dat moment niet tot in detail konden reconstrueren.
  - Het Nibud rekent bijvoorbeeld met een andere huurhoogte (en dus ook een ander bedrag aan huurtoeslag), en het Nibud verrekent de nominale zorgpremie niet met het inkomen (en dus rekent Nibud met een hoger besteedbaar inkomen, wat kan leiden tot noemereffecten).
  - Daarnaast rekende Nibud met 1300 euro energietoeslag in 2023 en wij met 800.
- De energietoeslag blijft – ook nadat we onze cijfers op de juiste manier berekenen – de belangrijkste verklaring voor de verschillen tussen de Nibud-cijfers en onze cijfers.
- We zijn van plan om de komende periode met Nibud in gesprek te gaan over hun rekenmethodes, zodat we de aansluiting op onze cijfers beter kunnen nagaan.

2/3/24

TER BESLISSING

Datum
1 maart 2024

Onze referentie

Bijlage(n)
1

Aan Minister van SZW en Minister voor APP

nota

Conceptversie Kamerbrief Bijstelling van de
koopkrachtcijfers voor 2024 voor een aantal
voorbeeldhuishoudens met huurtoeslag

Aanleiding

Op dinsdag 28 februari heeft u (beiden) een nota ontvangen over een fout die we hebben ontdekt in onze koopkrachtcijfers. Deze nota hebben we woensdag 29 februari met u besproken. We hebben toen afgesproken om de Eerste en Tweede Kamer zo snel mogelijk te informeren namens u beiden. Inmiddels hebben we een eerste conceptversie van de brief gemaakt.

Beslispunten

- Heeft u opmerkingen bij deze eerste conceptversie van de brief?

Toelichting

Hoofddijn van de brief

- De brief informeert de Eerste en Tweede Kamer dat er bij de verwerking van de nieuwe raming van het CPB een fout is ontdekt in de koopkrachtberekeningen voor een aantal voorbeeldhuishoudens met huurtoeslag.
- U geeft aan dat u dit betreurt, en biedt hiervoor excuses aan.
- De fout is ontstaan door een verkeerde aanname over de huurtoeslag, waardoor de huurtoeslag te hoog is berekend. De koopkrachtontwikkeling van 11 voorbeeldhuishoudens met huurtoeslag is daardoor te hoog ingeschat. Vooral de koopkrachtcijfers van de huishoudtypen alleenstaande met bijstand en alleenstaande met minimumloon moeten met terugwerkende kracht flink worden bijgesteld (respectievelijk -1,3%-punt en -0,9%-punt).
- De fout is ontdekt bij de verwerking van de nieuwe CPB-raming (het CEP).
- De brief licht ook toe dat er destijds geen fouten zijn gemaakt in de overige koopkrachtcijfers (boxplot) en de armoedecijfers, en dat de fout los staat van de koopkracht- en armoedecijfers van het CPB.
- Voor de volledigheid bevat de brief ook een korte toelichting op het actuele koopkrachtbeeld (stand CEP). Inmiddels is het koopkrachtbeeld verbeterd t.o.v. een half jaar geleden.

Licht gewijzigde actuele cijfers (stand CEP) ten opzichte van de nota van dinsdag

- We voeren op dit moment nog een aantal laatste checks uit op de cijfers, en gaan na of de foutieve cijfers mogelijk in nog andere Kamerstukken zijn beland.
- Daarbij hebben een foutje ontdekt in de CPB-berekeningen voor het CEP. We hebben hierover contact opgenomen met het CPB.

- Het CPB heeft per ongeluk met een te lage zorgtoeslag gerekend. De actuele koopkrachtcijfers van een aantal voorbeeldhuishoudens (op stand CEP) vallen daardoor iets hoger uit dan we dinsdag in de nota hebben gemeld. Bij een *alleenstaande met bijstand* komt de koopkrachtontwikkeling op stand CEP uit op -0,6% i.p.v. -0,7%. Bij een *alleenstaande met minimumloon* komt de koopkrachtontwikkeling uit op +5,3% i.p.v. +5,2%.

Datum

1 maart 2024

Onze referentie

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Conceptkamerbrief Bijstelling van de koopkrachtcijfers voor 2024 voor een aantal voorbeeldhuishoudens met huurtoeslag	Ter informatie (niet verzenden)	

K 3-3

Aan

Minister van SZW en Minister voor APP

TER BESLISSING

Datum

1 maart 2024

Onze referentie

Bijlage(n)

1

nota

Conceptversie Kamerbrief Bijstelling van de
koopkrachtcijfers voor 2024 voor een aantal
voorbeeldhuishoudens met huurtoeslag

Aanleiding

Op dinsdag 28 februari heeft u (beiden) een nota ontvangen over een fout die we hebben ontdekt in onze koopkrachtcijfers. Deze nota hebben we woensdag 29 februari met u besproken. We hebben toen afgesproken om de Eerste en Tweede Kamer zo snel mogelijk te informeren namens u beiden. Inmiddels hebben we een eerste conceptversie van de brief gemaakt.

Beslispunten

- Heeft u opmerkingen bij deze eerste conceptversie van de brief?

Toelichting

Hoofddijn van de brief

- De brief informeert de Eerste en Tweede Kamer dat er bij de verwerking van de nieuwe raming van het CPB een fout is ontdekt in de koopkrachtberekeningen voor een aantal voorbeeldhuishoudens met huurtoeslag.
- U geeft aan dat u dit betreurt, en biedt hiervoor excuses aan.
- De fout is ontstaan door een verkeerde aanname over de huurtoeslag, waardoor de huurtoeslag te hoog is berekend. De koopkrachtontwikkeling van 11 voorbeeldhuishoudens met huurtoeslag is daardoor te hoog ingeschat. Vooral de koopkrachtcijfers van de huishoudtypen *alleenstaande met bijstand* en *alleenstaande met minimumloon* moeten met terugwerkende kracht flink worden bijgesteld (respectievelijk -1,3%-punt en -0,9%-punt).
- De fout is ontdekt bij de verwerking van de nieuwe CPB-raming (het CEP).
- De brief licht ook toe dat er destijds geen fouten zijn gemaakt in de overige koopkrachtcijfers (boxplot) en de armoedecijfers, en dat de fout los staat van de koopkracht- en armoedecijfers van het CPB.
- Voor de volledigheid bevat de brief ook een korte toelichting op het actuele koopkrachtbeeld (stand CEP). Inmiddels is het koopkrachtbeeld verbeterd t.o.v. een half jaar geleden.

Licht gewijzigde actuele cijfers (stand CEP) ten opzichte van de nota van dinsdag

- We voeren op dit moment nog een aantal laatste checks uit op de cijfers, en gaan na of de foutieve cijfers mogelijk in nog andere Kamerstukken zijn beland.
- Daarbij hebben een foutje ontdekt in de CPB-berekeningen voor het CEP. We hebben hierover contact opgenomen met het CPB.

- Het CPB heeft per ongeluk met een te lage zorgtoeslag gerekend. De actuele koopkrachtcijfers van een aantal voorbeeldhuishoudens (op stand CEP) vallen daardoor iets hoger uit dan we dinsdag in de nota hebben gemeld. Bij een *alleenstaande met bijstand* komt de koopkrachtontwikkeling op stand CEP uit op -0,6% i.p.v. -0,7%. Bij een *alleenstaande met minimumloon* komt de koopkrachtontwikkeling uit op +5,3% i.p.v. +5,2%.

Datum
1 maart 2024

Onze referentie

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Conceptkamerbrief Bijstelling van de koopkrachtcijfers voor 2024 voor een aantal voorbeeldhuishoudens met huurtoeslag	Ter informatie (niet verzenden)	